

17.5.2001

Opetusministeriö

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON TILINTARKASTUSKERTOMUS VUODELTA 2000

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tänään päättänyt antaa Jyväskylän yliopiston tilintarkastuksesta varainhoitovuodelta 2000 tämän tilintarkastuskertomuksen. Tilintarkastuskertomus annetaan sekä opetusministeriölle että Jyväskylän yliopistolle. Tarkastuksen on suorittanut tarkastaja Pekka Ihalainen ja sitä on valvonut tarkastuspäällikkö Hannu Taunula.

Tarkastus on suoritettu tarkastusviraston tilintarkastusohjeen mukaisesti, ja se on kohdistunut Jyväskylän yliopiston tilinpäätökseen, tilinpäätöstietojen perustana olevaan kirjanpitoon ja muuhun laskentatoimeen, sisäiseen valvontaan sekä talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattamiseen.

Tarkastuksen perusteella esitetään seuraavaa.

TILINPÄÄTÖS JA LASKENTATOIMI

Tilinpäätöslaskelmat, liitetiedot, laskelmien tarkastelu ja kirjanpito

Tilinpäätöslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa sekä niiden perustana olevaa kirjanpitoa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, ovatko tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot olennaisilta osiltaan oikein laaditut. Kirjanpidon tarkastusta on kohdennettu riskianalyyysiin perustuen.

Tilinpäätöslaskelmat, jotka koostuvat talousarvion toteutumalaskelmasta, tuotto- ja kululaskelmasta sekä taseesta on tarkastuksessa todettu laadituiksi säännösten mukaisesti.

Tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitetyt tiedot on tarkastuksessa todettu esitetyiksi talousarvioasetuksen edellyttämällä tavalla.

Tilinpäätösasiakirjassa on esitetty tilinpäätöslaskelmien tarkastelu talousarvioasetuksen mukaisesti.

Kirjanpidon tarkastuksen perusteella arvioituna voidaan kirjanpitoa pitää asianmukaisesti järjestettynä ja hoidettuna.

Tuloksellisuuden kuvaus, maksullisen toiminnan kannattavuustiedot ja näiden perustana oleva laskentatoimi

Tuloksellisuuden kuvauksen ja kustannusvastaavuuslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa sekä tilinpäätöstietojen perustana olevaa laskentatointia on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, sisältävätkö tuloksellisuuden kuvaus ja kustannusvastaavuuslaskelmat olennaisilta osin oikeat ja riittävät tiedot. Tuloksellisuuden kuvauksen osalta tietojen riittävyttä arvioitaessa on käytetty kriteerinä opetusministeriön ohjauskirjeessä 7.9.2000, Dnro 2/023/2000, esitettyjä tietovaatimuksia.

Tuloksellisuuden kuvauksessa esitetyt tiedot ovat luotettavia. Maksullisen toiminnan kannattavuustietoja ei voida pitää luotettavina. Liiketaloudellisin perustein hinnoiteltavien suoritteiden osalta kustannusvastaavuuslaskelmassa alijäämänä esitetty 342 000 markkaa on virheellinen. Tuotoissa ei ole otettu huomioon vähentävänä eränä maksullisen toiminnan saamisten tileistä poistoja, jotka olivat yhteensä 721 000 markkaa. Kustannusvastaavuuslaskelmasta puuttuu Täydennyskoulutuskeskuksen muun kuin hintatuetun liiketaloudellisen maksullisen toiminnan palkkakustannuksia 2,1 milj. markkaa. Lisäksi laskelmassa on esitetty poistoja arviolta noin 300 000 markkaa liian vähän. Liiketaloudellisen maksullisen toiminnan alijäämä ilman hintatuettua toimintaa on siten arviolta 3,5 milj. markkaa.

Maksullista toimintaa koskevien laskelmien luotettavuutta heikentää edelleen myös se, että maksullisen toiminnan yhteiskustannukset perustuvat projekteille kohdistettuun pidätykseen, joka on määrätty prosentuaalinen osuus projektin tuotoista. Pidätyksen suuruus ei perustu kustannuslaskennasta saatuihin tietoihin..

Opetusministeriö on kirjeellään 25.11.1999 (Dnro 59/500/99) edellyttänyt perusteltua arviota yhteisrahoitteiseen toimintaan sitoutuneiden

resurssien määrästä. Jyväskylän yliopiston yhteisrahoitteen toiminnan menot olivat tilinpäätösasiakirjan mukaan 58,2 mmk. Tilinpäätösasiakirjassa ei ole esitetty arviota siitä, miten paljon tähän sitoutuu yliopiston resursseja. Muilta osin tuloksellisuuden kuvauksessa esitetyt tiedot ovat riittäviä.

Hintatuetusta maksullisesta toiminnasta tulee esittää erillinen laskelma. Muilta osin maksullisen toiminnan kannattavuustiedot ovat riittävät.

Tuloksellisuuden kuvauksen ja kustannusvastaavuuslaskelmien perustana olevasta laskentatoimesta on todettava, että laskentaperiaatteita on edelleen syytä täsmentää ja tietojen saattaminen riittävän laajaksi ja luotettavaksi tilinpäätösinformaatioksi edellyttää vielä laskelmien laadintatapojen ja raportointikäytännön kehittämistä .

SISÄINEN VALVONTA

Sisäistä valvontaa on arvioitu riskianalyysissä ja tarkastettu laskentatoimen ja tilinpäätöksen tarkastuksen sekä hankintojen ja maksullisen toiminnan toimintoketjun tarkastuksen yhteydessä.

Tarkastuksen yhteydessä on tullut esiin hankintatoimen sisäisen valvonnan puutteita, joiden osalta Jyväskylän yliopisto on ryhtynyt asianmukaisiin toimenpiteisiin. Maksullisen toiminnan osalta yliopiston on täsmennettävä ohjeistusta ja tehostettava toiminnan kannattavuuden seuranta.

TALOUSARVION JA SITÄ KOSKEVIEN KESKEISTEN SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN

Tarkastuksen perusteella voidaan lausua, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu.

**ILMOITUSVELVOLLISUUS VALTIONTALOUDEN
TARKASTUSVIRASTOLLE**

Valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain 5 §:n 1 momenttiin perustuen Jyväskylän yliopiston tulee ilmoittaa tarkastusvirastolle 15.8.2001 mennessä, mihin toimenpiteisiin se on ryhtynyt tarkastuskertomuksessa esitettyjen huomautusten, jotka koskevat kustannusvastaavuuslaskelmien luotettavuutta ja maksullisen toiminnan kannattavuuden seurannan tehostamista, johdosta.

Tarkastusneuvos, JHTT

Erkki Mäki-Ranta

Tarkastaja

Pekka Ihalainen

TIEDOKSI Valtiontilintarkastajat
Valtiovarainministeriö
Opetusministeriön kansliapäällikkö
Jyväskylän yliopiston rehtori
Jyväskylän yliopiston hallituksen jäsenet
Valtiokonttori